

5. Третяк А.М. Земельний капітал: теоретико-методологічні основи формування та функціонування: [монографія] / А.М. Третяк. - Львів: СПОЛОМ, 2011. – 520 с.
6. Land rights in Indonesia // Accounting Outlook. – 2012. - March. - P. 1-6 [Electronic resource] / KPMG International. - Mode of access:  
<http://www.kpmg.com/ID/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Accounting-Outlook-March-2012-1.pdf>.

УДК 631.15:334

**Л.І. ПОЛЯТИКІНА**, *к.е.н., доцент,  
Сумський національний аграрний університет*

## **БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ДЖЕРЕЛО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ**

Одним із перспективних напрямів створення конкурентно-ринкового середовища є розвиток малого бізнесу. Мале підприємництво на протязі останніх десятиріч не випадково привертає до себе прискіпливу увагу. І це не є примхою часу чи випадком. Мале підприємництво є багатограним соціально-економічним явищем, в якому кожен з учасників, тобто безпосередньо підприємець або підприємство, має можливість знайти своє місце, а зовнішні учасники також отримують позитивні результати: держава - податки, збільшення ВВП та число робочих місць в реальній економіці, зменшення соціальної напруги, місцева влада - податки і голоси на виборах, економічні партнери - гнучких та динамічних партнерів з низькими накладними видатками.

Формування активного ділового середовища протягом останніх років сприяло збереженню позитивної тенденції розвитку малого та середнього підприємництва.

Мале підприємництво - це самостійна, систематична, ініціативна господарська діяльність малих підприємств та громадян підприємців (фізичних осіб), яка проводиться на власний ризик з метою отримання прибутку. Практично, це будь-яка діяльність (виробнича, комерційна, фінансова, страхова тощо)

значених суб'єктів господарювання, що спрямована на реалізацію власного економічного інтересу.

Метою дослідження є одержання правдивої неупередженої повної інформації, яка дасть змогу визначити об'єктивну і всебічну оцінку діяльності приватного підприємця на сучасному етапі розвитку підприємницьких відносин в Україні; виявлення перешкод в його діяльності; знаходження резервів покращення здійснення діяльності приватним підприємцем.

Завданням організації обліку в малому бізнесі є: визначення економічних основ діяльності приватного підприємця; вивчення нормативного забезпечення обліку, контролю, економічного аналізу та аудиту діяльності приватного підприємця; зробити огляд літературних джерел обліку, контролю, економічного аналізу та аудиту діяльності приватного підприємця; розглянути організацію обліку діяльності на прикладі приватного підприємця; визначити перелік державних органів, які мають право перевіряти діяльність приватного підприємця; дослідити вплив незалежної перевірки – аудиту в діяльності приватного підприємця.

Система управління бізнесом складається з певних елементів, структурованих по вертикалі й горизонталі залежно від взаємовідносин і взаємопідпорядкованості суб'єктів управлінського впливу. Створена в такий спосіб ієрархічна структура управління називається організаційною.

Між елементами організаційної структури існують лише одно каналні взаємодії. Іншими словами, кожний підлеглий має лише одного лінійного керівника, який виконую водночас адміністративні та всі інші керівні функції у відповідному підрозділі. До переваг такої структури управління належать чіткість взаємовідносин, оперативність і несуперечливість управлінських рішень і надійний контроль. Недолік полягає в тому, що керівник окрім основних координуючих функцій повинен відволікатися на виконання додаткових робіт з кадрами, з обліку, контролю якості.

Для забезпечення суцільного та безперервного спостереження за господарськими операціями використовують бухгалтерські документи, де фіксуються факти здійснення господарсь-

ких операцій. Питання, пов'язані з оформленням облікових документів, регулюються ст. 9 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999-ХІV. Документація відіграє дуже важливу роль в управлінні підприємницькою діяльністю, забезпечує контроль за збереженням майна, раціональним його використанням. Вона має юридичне значення як письмовий доказ здійснення господарських операцій. Використовують документацію для аналізу господарської діяльності, фінансового контролю, аудиту й документальних ревізій.

Документ – це письмове свідчення на паперових або машинних носіях про здійснення господарських операцій. Документи бувають первинні та зведені. Первинний документ складають під час виконання господарської операції чи відразу після її завершення, а зведені – на основі кількох первинних документів для отримання узагальнених даних. Від якості оформлення документів залежать повнота й достовірність показників обліку й звітності. При рівномірних і постійних поставках товарів та наданні послуг розрахунки між постачальниками і покупцями можуть здійснюватися дорученнями, періодичним перерахуванням коштів у строки і в розмірах, які обумовлені в договорах.

У двосторонньому договорі передбачаються розмір та строки перерахування коштів, періодичність звірення розрахунків і порядок проведення кінцевого розрахунку покупцем. Останній платіж за договором, як правило, має враховувати взаємну заборгованість між постачальником і покупцем.

Норми чинного законодавства не передбачають ведення бухгалтерського обліку приватними підприємцями. Однак це не звільняє їх від ведення обліку взагалі. Тому, хоч і спрощений, але облік таки має бути. Сьогодні громадяни можуть працевлаштовуватися не тільки до приватних підприємств, але і до приватних підприємців. У зв'язку з цим виникає ряд особливостей, щодо оформлення трудових відносин між роботодавцем та найманою особою.

Згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємство самостійно визначає

форму обліку про що зазначається в Наказі про облікову політику. Повне поєднання хронологічного та систематичного обліку, первинні форми зв'язку між обліковими регістрами, спосіб і техніка облікових залишків – все це визначає форми ведення бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік діяльності підприємств малого бізнесу ведеться безперервно з дня його реєстрації. Питання з його організації належать до компетенції власника відповідно до законодавства. Керівник створив необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечення неухильного виконання всіма працівниками правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів. При впровадженні системи автоматизації дуже важливим питанням є рішення про розділення різних підсистем автоматизації або, навпаки, централізації - впровадження комплексного рішення. Сучасні тенденції розвитку економічних систем і світовий досвід показують, що не може існувати єдиного підходу до рішення цієї проблеми. У підприємства повинна бути свобода вибору одного з цих підходів або їх поєднання. Це дозволяє забезпечити відповідність типових рішень вітчизняній специфіці, як в частині методології обліку, так і в частині управління діяльністю підприємства і, в той же час, зробити ці рішення достатньо компактними і простими у використанні, забезпечити їх ефективну підтримку і розвиток.

УДК 339.18

**Р.Б. САХАРЧУК**, *магістр*  
*зі спеціальності «Облік і аудит»,*  
*Луцький національний технічний університет*

## **БЕНЧМАРКЕТИНГ: ПРОБЛЕМНІСТЬ ТРАКТУВАННЯ**

На сьогоднішній день у світі, та й у нашій країні зокрема, набула розвитку підприємницька діяльність, яка успішно інтегрувалась у найрізноманітніші сфери господарювання. Це зумовлює те, що між підприємницькими структурами світового та регіонального масштабу існує конкурентна боротьба за